

Záróvizsga tételek – 2026
Szilikát specializáció
Restaurálás – konzerválás

1. a. A kerámia fogalma. Az őskori kerámiatípusok jellemző szövetszerkezete (példákkal). A soványítóanyagok alkalmazásának oka és típusai. A porozitás jelentősége, mértékének jellemzői. Ismertesse az ásatásból előkerült kerámiák feltárási és felvételi lehetőségeit, ezek módjait és anyagait! Mi a helyszíni tisztítás jelentősége? Miként befolyásolhatják az ásatás környezeti tényezői a kerámialeletek állapotát?

b. Mi az üveg, milyen anyagokból épül fel? Kémiai felépítés alapján milyen üvegfajtákat ismerünk? Ezek milyen fizikai-kémiai tulajdonságokkal rendelkeznek? Ismertesse az üveg anyagösszetételből eredő korróziós folyamatait! Miként befolyásolhatják az ásatás környezeti tényezői az üvegleletek állapotát?

2. a. Őskori és ókori kerámiák legjellemzőbb formázási eljárásai, díszítő technikai és égetési módszerei. Régészeti és iparművészeti kerámiák fontosabb szennyezői és ezek károsító hatásai. A tisztítási módszerek ismertetése.

b. Ismertesse az alapvető egyiptomi és római üvegművek jellemző készítése technikai eljárásait, technikai újításait! Régészeti és iparművészeti üvegtárgyak tisztítási módszereinek ismertetése. Hogyan befolyásolja a degradáció mértéke a tisztítás menetét?

3. a. Az agyagok keletkezése, típusai. A kerámiakészítés alap- és segédanyagai. Hogyan befolyásolják ezek az anyagok a kerámiakészítés folyamatát és a késztermék tulajdonságait? Gyenge megtartású kerámiák konzerválási lehetőségei. Ismertesse a ragasztási eljárásokat a különféle kerámiatermékek esetében!

b. Ismertesse az üvegtárgyak legfőbb készítése technikai eljárásait! Milyen adalékanyagok és hogyan módosíthatják az üveg tulajdonságait? Ismertesse az üvegtárgyak kiegészítési lehetőségeit! A kiegészítések során milyen színezési lehetőségeket ismer?

4. a. Ismertesse részletesen a kerámiaipar formázási eljárásait és sokszorosító díszítő technikáit! Milyen kerámia kiegészítési technikákat ismer? Ismertesse ezeket a különböző tárgytypusoknak megfelelően!

b. Az üveg meleg díszítő eljárásainak ismertetése (plasztikus és filigrán díszítmények). Az üvegre Restaurálásban alkalmazott ragasztók ismertetése, a ragasztás technikai kivitelezése. Az üveg hiányzó, plasztikus díszítményeinek pótlási lehetőségei.

5. a. A máz fogalma, a mázak csoportosítása, típusai, alkalmazásuk. Mázhibák ismertetése. A kiegészítések felületvédelmének lehetőségei, ezek etikai vonatkozásai. A retusálás során milyen mázreprodukciós megoldásokat ismer? Ismertesse ezek kivitelezését!

b. Üvegtárgyak hideg megmunkálása készítése technikai szempontból (csiszolás, vésés-gravírozás, homokfúvás, maratás, jégvirágozás, repesztés). Hogyan lehet ezeket a hatásokat megjeleníteni a kiegészítéseken?

6. a. Kerámiatárgyak szárítása (a szárítás szakaszai), égetése, kemencetípusok felsorolása, jellegzetes égetési hibák ismertetése. Van-e lehetőség készítéstechnikai folyamatból eredő feszültségek feloldására a restaurálás során? Ismertesse a rosszul égetett vagy gyenge megtartású kerámiatárgyak konzerválási lehetőségeit!

b. Üvegtárgyak festésének készítéstechnikai ismertetése: hideg és meleg eljárások (transzparens és fedő festés, silbergelb, schwarzlot, grisaille, lüszter, irizálás, pácok, zománctfestés, üveghátlapfestészet). Ismertesse a különböző retusálási technikákat az üvegtárgyak kiegészítésein!

7. a. Ismertessen néhány különleges kerámia díszítő eljárást, ezek kivitelezési módját (aranyozás, lüszter, eozin)! Milyen lehetőségek vannak, az ilyen típusú tárgyak restaurálása során ezek konzerválására, felületi izolálására és rekonstrukciós kiegészítésére?

b. Az üvegtárgyak fém bevonatai, ezek készítéstechnikai ismertetése (aranyozás, ezüstözés, fond d'oro, zwischengoldglass, tükör). Fémbevonatok, fémdekorok kezelése (tisztítás, konzerválás, rekonstrukció) a restaurátori gyakorlatban.

8. a. Csoportosítsa a különböző kerámiatermékeket szövetszerkezet alapján (fazekasáru, kőedény, fajansz, majolika, porcelán stb.)! A restaurálás során alkalmazott anyagok öregedése. Milyen átalakulásokon mehetnek keresztül a kerámiarestaurálásban felhasznált anyagok? Miért és hogyan hatnak ezek a változások a műtárgyra?

b. Az üvegtárgyak színe, színezése és anyagában való díszítése (millefiori, filigrán, márványozott és borított (überfang) üveg). Ezek megjelenítésének lehetőségei a kiegészítéseken.

9. a. A kerámiatárgyak romlását előidéző körülmények (mechanikai, kémiai, fizikai hatások) és a romlás ill. károsodás megjelenési formái régészeti és iparművészeti tárgyakon egyaránt. Sókárosodott kerámiák kezelési lehetőségei.

b. A síküvegyártás különböző fejlődési periódusaiban milyen technikákat alkalmaztak (ablakszemek, pergetés, hengerelés-fújás, öntött-hengerelt, húzás)? Az ólmozott üvegek készítéstechnikai ismertetése. Az ólmozott üvegek restaurálásának etikai szempontjai. A festett, ólmozott üvegek restaurálása során alkalmazható eljárások ismertetése. A restaurált ólmozott üvegfelületek védelmének lehetőségei.

10. a. Kerámiatárgyak jellemző készítéstechnikai hibáinak ismertetése és ezek szerepe a restaurálási szempontok kialakításában. A restaurálás etikai elvárásai. A kiegészített felületek retusálásának szempontjai régészeti és iparművészeti tárgyak esetében. A retusálás technikai lehetőségei, anyagai.

b. Az üveg romlása és mállása (felületi, mélységi, szerkezeti). A belső feszültség szerepe. Az üvegrestaurálásban alkalmazott anyagok átalakulása, öregedése és ennek hatása az üvegtárgyakra.

11. a. Kerámiatárgyak anyagvizsgálati lehetőségei (a szemrevételezéstől a nagyműszeres vizsgálatokig). Nagyműszeres vizsgálatokkal milyen kérdésekre kaphatunk választ? A különböző vizsgálati típusokhoz milyen felületi, vagy mintaelőkészítési eljárás szükséges? A kerámiatárgyak kormeghatározásának műszeres vizsgálati lehetősége.

b. A régészeti üvegtárgyak helyszíni felvételének lehetőségei, módszerei, feladatai. Milyen helyszíni kezelések szükségesek vagy alkalmazhatók üvegtárgyakon? Milyen szempontokat kell a kezelés előtt mérlegelni? Az üveg anyagvizsgálati módszereinek ismertetése.